

Vladimír URBAN

Narodil sa 29. novembra 1946 vo Veľkých Kapušanoch, kde chodil do Základnej školy. Maturoval v roku 1965 na Strednej priemyselnej škole geologickej a banickej v Spišskej Novej Vsi. Počas strednej školy účinkoval v amatérskom dixielende ako bubeník.

V rokoch 1965 - 1967 vykonával základnú vojenskú službu v Příbrami, Jáchymove a v Rakovníku v Čechách.

V roku 1970 sa oženil s Antóniou Matavovou. Má dve dcéry, Vladimíra je chemická inžinierka a Andrea je učiteľka tanca.

Od roku 1967 do roku 1987 pracoval v n. p. Geologický prieskum, pracovisko Žilina.

Vykonával funkciu kolektor a organizačný pracovník.

V roku 1970 začal diaľkovo študovať na Vysokej škole dopravy a spojov v Žiline, odbor stavebná údržba a rekonštrukcia tratí. Diplomovku obhájil v odbore podzemných líniových stavieb. Po ukončení školy v roku 1977 pokračoval v práci na Geologickom prieskume ako geológ - špecialista na spracovanie podmienok dobývania ložísk nerastných surovín.

V roku 1969 začal tancovať vo folklórnom súbore Stavbár.

Od roku 1973 pôsobil ako asistent choreografa.

V roku 1974 sa prihlásil do kurzu pedagógov tanca a choreografov folklórnych súborov /Krajské osvetové stredisko Banská Bystrica a Osvetový ústav Bratislava/.

Prvú choreografiu vytvoril v roku 1976.

V roku 1979 prevzal post umeleckého vedúceho a choreografa súboru Stavbár v Žiline.

Pôsobil tu do roku 1987, kedy sa presťahoval do Košíc.

V Košiciach nastúpil do Domu odborov VSŽ ako umelecký vedúci a choreograf súboru Železiar.

Po zrušení Domu odborov VSŽ v roku 1992 sa pokúša presadiť samostatnú existenciu súboru Železiar prostredníctvom občianskeho združenia Košické folklórne štúdio a od roku 1993 prostredníctvom umeleckej a reklamnej agentúry Kultobin.

V roku 1994 spolu s manželkou zriaďujú Súkromnú základnú umeleckú školu /SZUŠ/, ktorá preberá funkciu zriaďovateľa súboru Železiar a Železiarik.

2

V januári 2005 zriaďuje Dom ľudového tanca a do školy pribúdajú aj ďalšie súbory : Hornád, Hanička, Jahodná, Omladina, Irish Dance Academy Slovakia a spevácky zbor Mladé hlasy.

Od prvých rokov choreografického snaženia spolupracoval s organizátormi festivalov a folklórnych podujatí. Najprv v Žiline pri organizovaní Jánošíkových dní a neskôr aj v Detve na Folklórnych slávnostiach pod Polanou, vo Východnej a na Myjave.

Od príchodu do Košíc pomáhal pri organizovaní Medzinárodného folklórneho festivalu v Košiciach. V rokoch 1990 až 1994 bol predsedom prípravného výboru a predsedom programovej rady tohto festivalu.

Od roku 1995 sa pod jeho organizačným a umeleckým vedením každoročne pripravujú Košické folklórne dni, od roku 2005 aj medzinárodný folklórny festival Cassovia folkfest.

Po revolučnom období sa angažoval v spoločenstvách na ochranu folklórnych kolektívov a folkloristických aktivít. Bol spoluzakladateľom Východoslovenského folklórneho združenia /1990/, Folklórnej únie /1991/ a Slovenskej sekcie CIOFFu /1996/.

Vo Východoslovenskom folklórnom združení vykonával funkciu predsedu v rokoch 1990 - 1994.

Ako učiteľ tanca a choreograf pôsobil aj v ďalších slovenských a zahraničných kolektívoch. Doma to boli: Podpoľanec z Detvy, Technik z Bratislavy, Vranovčan z Vranova nad Topľou.

Ďalej spolupracoval so súbormi v Maďarsku, Nemecku, Srbsku, Belgicku, USA a v Japonsku.

Počas doterajšej choreografickej kariéry vytvoril vyše stovky choreografií ľudových tancov, prevažne zo slovenského prostredia.

Mnohé boli vo svojej dobe novátorské až revolučné. Jeho práca bola príkladom, že ľudový tanec a ľudové umenie môže byť trvalou inšpiráciou pre scénickú tvorbu a to bez pridávania a priberania postupov z iných žánrov.

Veľký význam má jeho práca pre Slovenskú televíziu, ktorá propagovala ľudové umenie. Takými sú námety a scenáre folklórnych programov a seriálu pre deti Vandrovali hudci. V súčasnosti má rozpracovanú choreografickú tvorbu pre umelecký súbor Lúčnica.

1

Choreografická tvorba v súbore Stavbár	minutáž	premiéra	uvádzané v rokoch	počet uvedení
<i>Terchovci</i>	6'	1976	1976 - 2006	498
<i>Fašiangovi zbojníci</i>	8'	1978	1979 - 1981	95
<i>Goralský košíček</i>	5'	1979	1979 - 2005	165
<i>Nechcem ja malučkej ženy</i>	6'	1979	1979 - 2006	270
<i>Ponad fľašu</i>	4'	1980	1980 - 2006	475
<i>Chumčani sa zabávajú (Kožušeny, Lopatový, Metlový, Fašiangový zbojníci, Starodávny)</i>	24'	1981	1981 - 2003	251
<i>Goralský tanec</i>	6'	1982	1982 - 1987	51
<i>Piesne a tance z Važca</i>	12'	1982	1982 - 2006	347
<i>Keď sa ovce napásli (námet a príprava choreografie Jozef Bernát)</i>	9'	1983	1983 - 2006	213
<i>Biely tanec</i>	6'	1983	1983 - 1999	60
<i>Verbovači</i>	8'	1983	1983 - 2004	335
<i>Burkot</i>	6'	1984	1984 - 2004	166
<i>Koleso z Čičmian</i>	4'	1985	1985 - 1999	20
<i>Čardáš zo Štiavnika</i>	3'	1985	1985 - 1987	15
<i>Zváči</i>	2'	1986	1986 - 2001	38
<i>Odzemok</i>	5'	1986	1986 - 1999	3
<i>S perinami</i>	3'	1986	1986 - 2001	28
<i>Svadba z Čičmian</i>	30'	1986	1986 - 2001	51
<i>Pod šable</i>	5'	1986	1986 - 1997	12
<i>Na salaši - Čičmany</i>	4'	1986	1986 - 2002	29
<i>Zbojníckym chodníkom</i>	25'	1987	1987 - 1999	65
<i>Terchovské cifry</i>	6'	1988	1987 - 2004	7
<i>Fašiangy z Rajeckej doliny</i>	24'	1993	1993 - 2004	35

Choreografická tvorba v súbore Železiar	minutáž	premiéra	uvádzané v rokoch	počet uvedení

I. Abovské tance a hry

<i>Cifroši</i>	4'	1993	1993-2006	213
<i>Myslavská svadba - úryvok</i>	12'	1993	1993	1
<i>Cifroš</i>	3'	1995	1995-2000	17
<i>Tarajový</i>	4'	1995	1995-2006	145
<i>Karička</i>	3'	1995	1995-2006	87
<i>Do šaflíka</i>	4'	1994	1994-2006	191
<i>Medvec</i>	3'	1995	1995-2003	39
<i>Košický verbunk</i>	5'	1995	1995-2001	85
<i>Scel by ja znac jak naš gazda</i>	4'	1995	1995-2006	109

<i>Rezgeľ</i>	4'	1995	1995-2006	220
<i>Chorovodné hry</i>	12'	1996	1996-2004	13
<i>Myslavská svadba</i>	30'	1995	1995-2000	6

II. Zemplínske tance

<i>Tance zo Zámutova-Parobský</i>	4'	1988	1988-2006	330
<i>Tance zo Zámutova-Krucena čardáš</i>	4'	1989	1989-2006	165
<i>Tance zo Zámutova-Flaškový</i>	3'	1989	1989-2006	203
<i>Tance zo Zámutova-Karička</i>	3'	1988	1988-2006	46
<i>Chorovod - Hore vodami</i>	7'	1989	1989-1998	62
<i>Rakovecký čardáš</i>	5'	1990	1990-2006	312
<i>Parádnice a fičúri</i>	6'	1990	1990-2004	51
<i>Karička z Parchovian</i>	5'	1991	1991-2005	147
<i>Parchovany I.</i>	3'	1993	1993-2003	168
<i>Pozdišovce - sólo Kažimír - Takáčová</i>	3'	1992	1992-1998	89
<i>Šafove cifry- Vykrúcaný a čapáš</i>	5'	1993	1993-2006	45
<i>Lapkaná polka</i>	5'	1997	1997-2001	52
<i>Brenkaný verbunk</i>	4'	1997	1997-2004	134
<i>Parchovany II.</i>	3'	2000	2000-2004	72
<i>Pozdišovský čardáš</i>	6'	1999	1999-2004	25
<i>Karička gajdová</i>	5'	1999	1999-2001	18
<i>Šaffov tanec</i>	5'	1999	1999-2006	132
<i>Fitkoši</i>	7'	1999	1999-2001	25
<i>Práčky a gajdoš</i>	4'	1999	1999-2000	5
<i>Parchovany III. (Ej na tarki)</i>	3'	2003	2003-2006	105
<i>Rakovecký čardáš - sólo</i>	3'	2005	2005-2006	10

III. Tance zo Šariša

<i>Schádzaná a iné tance</i>	6'	1991	1991	32
<i>Rozjarené nevesty</i>	5'	1991	1991-2006	169
<i>Karička z Kračúnoviec</i>	3'	1992	1992-2005	159
<i>Bránička Šašom</i>	3'	1992	1992-2006	191
<i>Krucená a čardáš</i>	6'	1992	1992-2006	264
<i>Šekerečka</i>	5'	1992	1992-2006	217
<i>Tance zo Šemetkoviec</i>	6'	2003	2003-2006	13

IV. Tance zo Spiša

<i>Harakajky</i>	6'	1989	1989-1997	55
<i>Spišské tance</i>	4'	1997	1997-2003	47

V. Pastieri dievčenské hry, zbojníci strašidlá

<i>Hajduk a ščipica</i>	8'	1988	1988-2006	319
<i>Vinčare</i>	5'	1988	1988-2005	85
<i>Pastierske grify</i>	3'	1989	1989-2005	103
<i>Tance z Košiara</i>	10'	1989	1989-2005	64
<i>A mne še bača take koňe</i>	7'	1993	1993-2006	85
<i>Zbojníci a strašidlá</i>	8'	1993	1993-2001	32
<i>Fitkoši</i>	8'	1999	1999-2004	18
<i>Jasličkári</i>	10'	1995	1995-2002	17
<i>Valaský skok</i>	4'	1993	1993	3

VI. Gadži-Romale-Čhavale

<i>Olaské popevky a tance</i>	4'	2003	2003-2004	16
<i>Vlašiko Kelipe</i>	5'	2003	2003-2004	17
<i>Pri maringotke</i>	3'	2003	2003-2004	14
<i>Tanec Rómov z okolia Tirgu Mureš</i>	7'	2003	2003-2004	16
<i>Mahala</i>	5'	2003	2003-2006	20
<i>Rytmické variácie</i>	5'	2003	2003-2006	41

VII. Rusnacka Maňira

<i>Tance z Kamienky</i>	6'	2006	2006	5
<i>Tance zo šarišského Jastrabia</i>	7'	2006	2006	6
<i>Dribna z Kyjova</i>	3'	2006	2006	5
<i>Kyjovské piesne a kolesá</i>	10'	2006	2006	7
<i>Kolomyjka z Čirča</i>	7'	2006	2006	16

VIII. Iné tance

<i>Brinčky</i>	4'	2000	2000-2001	25
<i>Karpatský verbunk</i>	6'	2001	2001-2002	4
<i>História jednej krajiny</i>	10'	1992	1992-1998	11
<i>Škola tanca</i>	12'	2000	2000-2006	73
<i>Do šaflíka z troch regiónov</i>	5'	1994	1996-2006	36
<i>Manuela</i>	4'	1996	1996-1999	34
<i>Jacksoniáda</i>	5'	1996	1996-1999	39
<i>Hamadej</i>	4'	1999	1999-2001	5
<i>Ricky Martin</i>	4'	2000	2000-2001	7
<i>Ponožka</i>	4'	2000	2000-2001	12

IX. Spoločné celovečerné programy (spolupráca s KE súbormi)

<i>Abovská svadba</i>	60'	2004	2004-2006	4
<i>Šarišské zjavenia tanca</i>	90'	2005	2005-2006	5
<i>Šafov život , šafov svet</i>	90'	2006	2006	1

Premiéry celovečerných programov v interpretácii súboru Železiar

10. 12. 1994

Východňarom na dzeku, druhim pre pocechu

Šarišské, zemplínske, spišské a abovské piesne a tance

12. 11. 1995

Kedz nas scece tu nas mace

Celovečerný program z Abova

25. 10. 1996

Východňarska šou, alebo hutoraci hlavi hore

Spoločný zábavný program s humoristickou skupinou Drišľak

27. 12. 1996

Zdravie, šťastie, pokoj svätý vinšujeme Vám

Vianočný koncert

22. 11. 1997

Javiskový tanečný maratón

Pokus o zápis do Guinnessovej knihy rekordov

23. 4. 1999

U gazdovim dvore

Hudobno-spevácky program alebo "Špivane divadlo"

1. 5. 1999

Kráľovstvo tanca

Tancované divadlo - tanečný program komponovaný na motívy zemplínskych rozprávok

Máj 1999

História súboru

Koncert bývalých členov súboru

30. 1. 2000

Východňarska šou 2000

Spoločný zábavný program s humoristickou skupinou Drišľak

27. 5. 2001

Vydumané tance a scénické výstrelky

Zvláštnosti z tvorby folklórneho súboru Železiar

29. 6. 2003

Gadži, Romale - Čhavale

Folklór Zemplínčanov, Maďarov a olaských i usadených Rómov zo Slovenska, Maďarska a Rumunska

22. 5. 2004

Výročnica

Slávnostný program pri príležitosti 40. výročia

4. 6. 2005

Východňarom na dzeku, druhim pre pocechu

Nové naštudovanie programu z roku 1994

4. 6. 2006

Rusnacka maňira

Tanečný, hudobný a vokálny folklór Rusínov a Ukrajincov zo Spiša, Šariša a Zemplína

Ocenenia získané so súborom Stavbár

1978 - 1. celoštátna súťažná prehliadka choreografií ľudových tancov,
ocenená choreografia: Fašiangoví zbojníci

1981 - Celoštátna súťažná prehliadka choreografií ľudových tancov,
ocenená choreografia: Nechcem ja malúčkej ženy

1982 - CFFS Považská Bystrica
cena za programový blok: Chumčani sa zabávajú

1986 - Laureát CFFS Považská Bystrica
za programový blok: Čičmianska svadba

1987 - Celoštátna súťažná prehliadka choreografií ľudových tancov,
ocenená choreografia: Keď sa ovce napásli

1988 - Celoštátna súťažná prehliadka choreografií ľudových tancov,
ocenená choreografia: Veselé zbojníčenie

1989 - Laureáti CFFS Považská Bystrica
za programový blok: Zbojníckym chodníčkom

1992 - CFFS Považská Bystrica
ocenený programový blok: Fašiangy v Rajeckej kotline

1980 - 1990 - Kategorizácia súborov, súbor opakovane obhajoval
"A" kategóriu na každých prehrávkach

Ocenenia získané so súborom Železiar

1990 - 1994 Na Medzinárodnom folklórnom festivale v Košiciach súbor Železiar získal
4-krát titul laureáta (z piatich súťažných ročníkov). Cena diváka bola na tomto festivale
udelovaná 4-krát. Ocenenie obdržal iba Železiar.

1990 - Na medzinárodnom fóre v anglickom Middlesborough získal dve prvé ceny
a jednu druhú v konkurencii 16 súborov zo 14 krajín.

1996 - súbor získal titul laureáta na celoštátnej súťaži programových blokov folklórnych
súborov v Považskej Bystrici.

1997 - počas Dní košíckých folklórnych súborov získali družstvá tanečníkov súboru
Železiar v súťaži tanečných schopností prvé dve miesta.

5

6

1999 - generálny riaditeľ NOC Bratislava PhDr. Ján Tazberík, CSc. udelil súboru medailu Daniela Gabriela Licharda za príkladnú ochranu, pestovanie tradičnej ľudovej kultúry a jej úspešnú prezentáciu doma i v zahraničí.

2000 - opakovane získal titul laureáta na celoštátnej súťaži programových blokov folklórnych súborov v Liptovskom Hrádku.

2001 - Cena diváka, ktorá bola udelená ako jediné ocenenie na veľkom medzinárodnom folklórnom festivale Summerfest 2001 v mestečku Százhalombata v Maďarsku.

2005 - súbor Železiar sa stal dvojnásobným laureátom celoštátnej choreografickej súťaže ľudového tanca.

2005 - Cena mesta Košice.

Na posledných troch celoštátnych choreografických súťažiach získal 3-krát najvyššie ocenenia a 2-krát druhé miesta.

Krátky osobný pohľad do choreografickej tvorby Vladimíra Urbana

Koľko choreografií urobil Vlado Urban? Som presvedčený, že všetci, ktorí sa pohybujú v prostredí scénického folklorizmu a poznajú toto meno, určite odpovedia: "veľa". Sme akosi prirodzene zvyknutí na to, že Železiar (a predtým Stavbár) prichádzajú s novým programom každú chvíľu. Nuž a koľko ich bolo? Osemdesiat? Sto? Dnes to ani sám autor úplne presne nevie. Čo sa kvantitily týka, iste patrí medzi najproduktívnejších. V súvislosti s Urbanom to však nie je kvantita, čo je na jeho tvorbe najzaujímavejšie. Keď sa pozerám na dostupný štatistický prehľad, tlačí sa mi na jazyk obrazná charakteristika: "tvorca evergreenov". Ved' sa len pozrime na niektoré fakty: tanec "Terchovanci" (Stavbár 1976) uvedený už 498 krát, "Ponad fľašu" (1980) - 475 krát, "Piesne a tance z Važca" (1982) - 347 krát, "Verbovači" (1983) - 335 krát. A mohol by som pokračovať. Sú to úctyhodné čísla. Sú svedectvom úspešnosti, ale aj kvality tvorby. Tu treba pripomenúť, že Urbanova tvorba vždy vyvracala občasnú argumentáciu odporcov choreografických súťaží, ktorí tvrdili, že musia robiť dva druhy choreografií. Jedny na súťaže kvôli úspechu pred porotou, druhé pre bežné vystúpenia a pre zahraničie. Urban takúto dvojitvárnosť nikdy nepotreboval.

Snáď najdôležitejším znakom Urbanových choreografií je prísna regionálna, ba lokálna znakovosť. Či sa prehŕňame v jeho dielach zo sedemdesiatych rokov minulého storočia alebo z posledného desaťročia, všade nachádzame "... z Čičmian", "... z Rajeckej doliny", "... z Rakovca", "... z Parchovian", "... z Kyjova", atď. Odkedy pôsobí v Železiari,

pripomína to človeku zemepis Zemplína, Šariša, Spiša a Abova - toľko názvov obcí sa objavuje v jeho tancoch. Zdá sa, že tieto štyri regióny sú pre neho nevyčerpatelným zdrojom..

Popri regionálnej znakovosti sa dôsledne sústreďuje na štýlovosť v spracovaní a predvádzaní jednotlivých tancov. Pri výskumoch, no i pri tvorbe choreografií ide za každou drobnosťou, hľadá osobitosti, bežne nepoznané detaily a v jeho tancoch sa popri polkách, čardášoch, karičkách, parobských tancoch objavujú aj tance, ktoré presahujú rámec známeho tanečného repertoáru Slovenska či miestne špecifiká, ako "Brenkaný verbunk" (1997), "Tarajový" (1995), "Rezgel"(1995) a pod. Dôslednosť v štýlových osobitostiach tanca dokumentujú aj "Tance z jednej dediny" (1988) alebo "Do šaflíka z troch regiónov" (1994).

Ak sa pozeráme na územný princíp, musíme spomenúť "choreografické návštevy", ktorých výsledkom v rokoch 2003 - 2004 boli predovšetkým rómske, no i "gadžovské" tance z Rumunska a z Maďarska - z okolia Tirgu Mureš, z Csavasu, ale aj olaské z Kendic, Petrojan a Komárna. V tomto období si Urban trúfol na celovečerný rómsky program - a trúfalosť sa mu v plnej miere vyplatila.

Niektoré obdobia folklórnej tvorby boli na Slovensku charakterizované príklonom k dejovým tancom, k tancom znázorňujúcim pracovné úkony alebo situácie. Vlado Urban sa nedal lákať takýmto trendom, no predsa si tento spôsob prezentácie vyskúšal v čase, keď už tento trend "nebol v kurze" v druhej polovici 90-tych rokov. V takomto duchu sa nesú tance "Hamedej s družinou" (1997) - na motívy zemplínskych rozprávok, "Fitkoši" (1997) - mlátenie obilia alebo "Práčky" - pranie na potoku.

Úplne vedome sa pustil aj do tancov - vydumancov, do tém, ktoré by sa pri prvom počutí zdali nespracovateľné folklórnymi, ba vôbec tanečnými vyjadrovacími prostriedkami. Takými boli "História jednej krajiny" (1992) - scénické spracovanie revolučných udalostí z povojnových a prelomových rokov, alebo "Jacksoniáda" (1996) - spojenie disko a folklórnych tancov, či "Manuela" (1996).

Nemôžem nespomenúť humor v tvorbe V. Urbana. Množstvo pokusov mnohých choreografov zvládnuť túto tému ostalo v "šedom priemere". Urbanovi sa vo viacerých prípadoch podarilo vystúpiť vysoko nad tento priemer. Za všetky spomeniem aspoň tance "Fašiangoví zbojníci" (1978) a "Zbojníci a strašidlá" (1993).

Vlado Urban je výnimočný aj v inej oblasti. Je jediný, koho poznám, komu sa podarilo spojiť v spoločných projektoch šesť konkurenčných súborov (nepočítam jednorazové programy na folklórnych festivaloch), z čoho vznikli také diela, ako "Abovská svadba" (2004), Šarišské zjavenia tanca" (2005) či najnovší "Šaffov život, Šaffov svet" (2006). Kde treba hľadať korene úspechu choreografických prác Vlada Urbana? Priestor mi

nedovoľuje ísť do rozvláčnych úvah. A preto, ak mám stručne odpovedať na túto otázku, musím povedať: v komplexnosti Urbana ako choreografa. Táto komplexnosť spočíva v jeho schopnostiach: dôsledne sa venovať sebazvedelávaniu, výskumom, poznávaniu problematiky a súvislostí, pedagogicky, až charizmaticky pôsobiť na svoje okolie a obrátiť jeho myslenie na svoju podobu; na druhej strane maximálne využiť čo len náznaky schopností a talentu spolupracovníkov, manažérsky dravo pôsobiť v spoločenských podmienkach, ktoré u nás nastali v 90-tych rokoch minulého storočia.

Vlado, nech Ti to vydrží !

Vladimír Kysel'

P.S.

... tak málo času a tak málo miesta na vypovedanie všetkého, čo by sa ešte dalo povedať.

Vlado Urban, alebo, MOJA REFLEXIA

na jeho dielo, tvorbu a jej význam.

S menom Vlada Urbana a s tým, čo je hlavnou podstatou jeho bytia v štvrtstoročí, ktoré ho poznám, ako tvorcu - choreografa, scénaristu, režiséra - si moje vedomie stotožňuje viacero ľudských vlastností. Aj zdedených, aj vypestovaných. No nevedel by som presne určiť, ktoré sú akého pôvodu:

- *Perspektívna cielavedomosť, aj aktuálna systémovosť.*
- *Schopnosť vytvárať mnohé variácie na tú istú tému. Vo vnútornej pohybovej štruktúre choreografií, ich priestorovej vynachádzavosti aj dramaturgickej línií.*
- *Talent pohybovej improvizácie.*
- *Originálnosť tvorby, ktorá sa vyhýba manierám a klišé, ba naopak, často sa stáva podkladom - inšpiráciou pre tvorbu iných, aj renomovaných autorov v iných telesách ako sú tie, práve Vladom Urbanom vedené.*
- *Archeologická intuícia, ktorou sa mu darí v už hlboko zakrytých oblastiach nachádzať stopy, znaky, zdroje, prejavy a nájsť formy rekonštrukcií, pomocou ktorých sa objavené dostáva na scénu.*
- *Dar nachádzať či objavovať nekonvenčné scénické formy, inšpirovať a viesť k ich dotvoreniu všetky zložky jedného telesa.*
- *Koncipovať, programovo, organizačne a produkčne zastrešovať veľmi členité a náročné podujatia a smerovať nimi k širokému spoločenskému záberu.*
- *Hľadať a nachádzať podporu svojím zámerom v rôznych vrstvách spoločenského, kultúrneho aj hospodárskeho života, aj keď niekedy za cenu (na môj vkus neprimeraných) ústupkov z istých etických princípov, akceptovaním aj ľudí, "ktorí sú zranení náhlým zbohatnutím".*

Z čoho to všetko u Vlada Urbana vyrastá?

- Z talentu, ktorý, na rozdiel od iných, neformovalo umelecké školstvo, ale desaťročie práce v technickom odbore - geológii,
- z nebojácnosti začínať úplne odznova v úplne inej profesii aj v zrelom veku,
- z vytrvalosti, s akou ide za svojimi víziami,
- zo zdravého sebavedomia a primeranej, ale nesentimentálnej úcty k svojim dielam, aj dielam iných,
- z viery, že stále platí: "nie silou, ale častým kvapkaním..." sa dá vyhlbiť jamka, či brázda, do spoločenského vedomia, ktorý zakrýva mediálno - bulvárny smog, brak a gýč a pažravosť šovbízmu,
- zo schopnosti odolávať týmto osudovým javom súčasnosti.

Preto je jeho dielo hodné uznania a obdivu

Viliam Ján Gruska

Vladovi Urbanovi!

Vladko Urban patrí k výrazným osobnostiam slovenského scénického folklóru. Obdivujem na jeho choreografickej tvorbe cit pre priestor, postupné prenikanie do tajomstiev rytmu, a to nielen vo folklórnom tanci, ale aj v jeho mimofolklórnej experimentálnej kreativite. Prienik k pôvodnému materiálu, skôr k jeho duchu ako mechanickému opakovaniu, je ojedinelý. Vzácnne spojil aj svoje organizačné schopnosti s pedagogickým citom a jemným zmyslom pre humor. Je skrátka ďalším z plejády výborných východoslovenských choreografov, ktorí šírili a šíria dobré meno Slovenska doma i v zahraničí. Aj Dom ľudového tanca je vec nasledovania hodná. Držím mu palce, aby svoje dielo zvelaďoval s entuziazmom, ktorý si doteraz zachoval. K tomu mu želim veľa zdravia a nevyhnutnej rodinnej a kamarátskej opory. Mnogoja ljeta!

Milan Leščák

Dodnes si živo pamätám na naše prvé stretnutie asi pred 30 rokmi v bratislavskej Besede neďaleko od Istropolisu, kde sme si sadli podebatovať o prebiehajúcej celoslovenskej súťaži choreografií. Mňa vtedy upútala jeho choreografia "Nechcem ja malúčky ženy" a bol som zvedavý na človeka, čo to vymyslel. Dnes si uvedomujem, že už v jeho prvotínách sa objavovali viaceré dominantné znaky jeho neskoršej tvorby. To čo som na tomto "malom veľdiele" obdivoval, bol perfekcionizmus v dotiahnutí každého detailu, zmysel pre scénické stvárnenie humoru, skryté vnútorné šibalstvo, ktoré navonok nie je na Vladovi zjavné, lebo je prekryté vonkajšou serióznosťou, ale musí byť niekde hlboko v jeho vnútri. Preto

dodnes pokladám tanec Nechcem ja maľučkej ženy za akési tušenie budúceho, ktoré Vlado naplno rozvinul a potvrdil v neskoršej tvorbe. Až neskôr ma udivovala jeho neustála snaha o novátorstvo, večné hľadanie nových tém, nových prístupov. Vlado sa stáva akoby neoficiálnym stálym predvojom, avantgardnou osobnosťou v oblasti súborovej tvorby. Pritom sa nebojí experimentovať, skúšať neoverené. Nebojí sa veriť v opodstatnenosť uvedenia svojich " výstrelkov " aj na veľkých scénach divadiel či v preplnenom amfiteátri vo Východnej. Jeho tvorba popri značne vysokej štylizácii vždy niesla v sebe kolorit tradície, spĺňala moje predstavy o modernom narábaní s tradíciou. Vlado to neustále dokazoval vo svojich ďalších a ďalších, vždy po všetkých stránkach vysoko hodnotných dielach. Nielen jeho choreografická práca je hodna obdivu. Ja za seba môžem povedať, že si ho vážim ako choreografa, pedagóga, metodika, organizátora, tvorca a predovšetkým komplexného človeka.

Doc. Ján Blaho

Ahoj Vlado!

Máme veľa spoločných zážitkov, hlavne v pracovnej a tvorivej oblasti. Stále si rozmyšľal nad tým, ako by sa mohli spojiť košické folklórne súbory, ako by to mohlo byť pre nich užitočné, veselé, vtipné spolubytie a popritom si sa plne venoval súboru Železiar, tvoril, robil nové choreografie, ktoré stále vyhrávali na rôznych súťažiach a tým ukazovali správnu cestu pre ostatné folklórne súbory.

Stále a stále si bol schopný prísť s novými nápadmi, priniesť nové, obnovovať a tvoriť. Ako si to dokázal? Odkiaľ si čerpal a mal v sebe toľko energií? Stále som to obdivoval u Teba a trochu v dobrom slova zmysle aj závidel.

Koľko krásnych programov, koľko krásnych choreografií si vytvoril, ale tu nie je priestor na to, aby sme všetky vymenovali, koľko mladých ľudí si získal pre tento druh umenia. Vychovával si ich k pokore a zanietenosti so svojou charizmou.

Na súťažiach som niekoľkokrát stál medzi mladými ľuďmi, alebo nenápadne som ich sledoval, keď sa pýtali medzi sebou, ktorý je ten Urban, čo stále vyhráva. Nieкто kto Ťa už poznal, alebo bol som to aj ja pre svojich študentov z VŠMU, som im ukázal, že tam stojíš. On? My sme si mysleli, že je vyšší, je energický a kričí, ako ostatní choreografovia, ale on tak potichu rozpráva a všetci ho počúvajú, keď súbor Železiar stojí okolo neho. Áno, hovoril som, v tom je jeho úžasná sila, lebo stále vie, čo chce dosiahnuť a hlavne ako.

Keď si bol v Bratislave, alebo aj v Košiciach, často sme sa bavili o tom, ako urobiť niečo pre mladých ľudí, ktorí sa zaoberajú a majú radi toto umenie. Aby sa spojili do jednej veľkej skupiny alebo súboru s pomocou svojich vedúcich a s Tebou.

Tebe sa to podarilo, ale tu musím spomenúť človeka, ktorý Ti podal svoju pomocnú

ruku, maximálne Ťa v tom podporil a stal sa mecenášom všetkých tvojich podujatí, lebo Ťa má rád tak isto ako ja.

Ten človek je Štefan Mráz.

Teraz bol 12. ročník Košických folklórnych dní a Ty máš koľko rokov? 60? Neverím.

Pre mňa si stále taký istý, ako keď som Ťa spoznal. Nezmenil si sa.

Z tvojich a našich maličkých nápadov vznikali väčšie a väčšie. Vedel si to domyslieť, doplniť. A stále dotiahnuť do konca. Vidieť MAKRO, nielen MIKRO!

V prvom rade Ťa mám veľmi rád ako ČLOVEKA, potom Ťa obdivujem ako UMELECA, a nakoniec som veľmi pyšný, že som Tvojim priateľom.

Prajem Ti z celého srdca veľa zdravia, pokoja a veľa tvorivých síl v živote.

NEZABUDNI! NIKDY SME SA NEPOHÁDALI.

Tvoj priateľ Ervín Varga

Milý Vlado,

rád sa pripájam ku iste mnohým gratuláciám k Tvojej 60 - tke so želaním dobrého zdravia, šťastia a umeleckých úspechov, aj trochu s lútosťou, že nespolupracujeme ešte ujšie.

Vážim si Tvoju umeleckú i organizačnú prácu. Najviac Tvojou zásluhou patrí súbor Železiar ku špičke súborov reprezentujúcich scénické umenie na Slovensku. Jeho terajšiu podobu si sformoval najviac Ty. Kdekoľvek si pôsobil, zanechal si za sebou výraznú stopu. Vážim si Tvoju invenciu, zmysel pre zdravý slovenský humor na scéne, prácu s tanečným motívom, ale aj výchovnú prácu v súbore i so záujemcami o slovenský tanec vôbec. Nech sa Ti darí aj v budúcich rokoch.

Prof. Štefan Nosál

Milý Vlado!

Zo srdca Ti viňujem k Tvojmu životnému jubileu všetko najlepšie, v prvom rade veľa zdravia a radosti z Tvojich najbližších. Želať Ti ešte viacej lásky k ľudovému tanečnému umeniu ako máš, viac umeleckej tvorivosti a choreografickej zdatnosti sa mi vidí skoro nenáležitú (ako to povestné nosenie dreva do lesa), lebo Pánbožko Ti z týchto darov nadelil neúrekom a mňa to úprimne teší. Oná chýrna pávička z východoslovenských chorovodov kade lietala, tam strácala svoje zlaté perečka. Ty Vlado z východoslovenských končín zasa široko - ďaleko zanechávaš zlaté stopy svojej tanečnej invencie. Si hoden, aby Ti za to, ako v tej piesni zahrato verš na Tvoju počesť aspoň oných šesť muzikantov, dvanásť trubačov.

Stanislav Dužek

Vlada Urbana poznám cez jeho niekoľko choreografií, ktoré ma presvedčili o tom, že veľkou mierou prispel k novochápanej choreografickej škole ľudového tanca doma na Slovensku. Ľudový tanec vo svojom improvizáčnom prejave zachoval pre nás odkaz tanečnej minulosti cez najlepších jedincov, nositeľov tohto " zázračného umenia ". V choreografických kreáciách Vlada Urbana sú tieto znaky nosnými piliermi jeho scénických diel.

Janci Quittner, 28. októbra 2006 Melbourne, Austrália

Kamarátovi,

ktorému sa napĺňa čas života vekom zrelosti, sa patrí povedať aspoň pár slov, lebo je to príležitosť nevšedná. Patrí sa zavinšovať len to najlepšie, čo to spomenúť zo spoločných chvíľ a možno aj položiť otázku, ako ďalej, veď rokov zrelosti sa dožívajú ľudia, ktorí vo svojom živote veľa vykonali, ktorí vedia chápať a vážiť si iných ľudí, ktorí vedia nezištne odovzdať svoje nadanie a skúsenosti.

Vladovi Urbanovi, vzácnemu kamarátovi, som pri našich mnohých stretnutiach už veľa povedal a pred desiatimi rokmi v zhutnenej podobe aj napísal. Nie som rád, že ten čas tak rýchlo letí, ale som rád, že počas tých desiatich rokov jeho života s nami Vlado ostal sám sebou, i keď časy sa menia a podľa starých múdrostí aj ľudia s nimi. Vlado Urban, môj kamarát sa nezmenil, len je o tých desať rokov starší, vyzretejší ako dobré víno, múdrejší a opravdivejší vo svojich umeleckých a ľudských výpovediach. A že je tomu tak, myslím si, je to najmä preto, lebo v jeho živote i v jeho konaní je najmä zakódované dobro. Dobro a láskavosť pre rodinu, dobro pre priateľov a známych, dobro pre slovenský národ a jeho vzácnu kultúru. Dobro, pre ktoré si Vlado Urban často aj sám dáva odpovede slovami básnika:

*Ísť tam, či inam, či onam?
Zle alebo dobre konám?
Raz váhavo, raz odvážne, ba vzletne.
Však neviem, čo ma stretne.
Zákruty trúsia prekvapenia,
len smer nikdy nepremenia.
Nuž tak dopredu sa pozerám.*

Pre tento Tvoj postoj k životu si Ťa, Vladko môj, vysoko vážim a mám Ťa ako dobrého kamaráta úprimne rád. Za všetko, čo sme spolu v našom živí prešli, Ti, Vladko môj, ďakujem a v čase Tvojho životného jubilea pevne verím, že Tvoje nadanie, Tvoja úcta k dedičstvu predkov, Tvoja tvorivosť a jej nádherné vyznenia, pretavené do života mladých ľudí, budú pre všetkých dobrých ľudí žiariť aj naďalej. Preto nech sú všetky dni Tvojho života plné slnka.

Chálil Džibran

*A čo znamená pracovať s láskou?
Znamená to tkať látku z vlákien upradených z vlastného srdca,
znamená to stavať dom pre milované bytosti,
znamená to siať semená s nehou a žať úrodu s radosťou,
znamená to naplňovať všetko, čo robíte, dychom Vášho vlastného ducha,
lebo: Ten, kto otesáva mramor,
a nachádza podobu svojho ducha,
je vznešenejší od iných,
lebo vytvára svojou prácou,
piesňou vlastnej lásky
a svojim žitím podobu človeka!*

Pred šesťdesiatimi rokmi sa začal Tvoj svet rozprávok, začal sa Tvoj prvý krok do veľkého sveta ľudí, začala sa Tvoja životná púť, o ktorej len Ty sám a Tvoji blízki vedia, aká bola. Som rád, že v čase Tvojho žitia som mal možnosť sa s Tebou spoznať a mohol zdieľať s Tebou aspoň časť Tvojich rokov. Za všetko, čo sme spolu prešli, ďakujem a pri dni Tvojho narodenia Ti zo srdca vinšujem: pevné zdravie i rodinné šťastie, Božie požehnanie, dobrých priateľov a ešte veľa spoločných rokov i krokov v dňoch, ktoré budú k nám spoločne prichádzať.

Igor Kovačovič

Vlado Urban

... iskra a živanstvo v oku, nonšalancia v kroku, nákazlivá pohoda a akési nestratené chlapčénstvo - zanechá vo vás bez pochyby stopu .

Prúd slov ako horská bystrina zurčiaci, uchu lahodiaci , ale dôrazný a istý si smerom, akým svoje koryto hľbí a strhávajúci so sebou. Pre mňa ešte s črtou akejsi otcovsky chápacej intonácie, či vzácnou patinou zrelej, no nepovyšujúcej sa a nepoučujúcej skúsenosti.

A keď sa Vám pred chvíľou zdalo , že toto vera ne, odrazu zistujete, že vás dostal a vy pripúšťate , že to vipatra na tiraňski napad.

Jeho " povedzme tak..." sa vám pomaly dostáva pod kožu a jedného dňa sa prichytíte, že hovoríte : "povedzme tak..." .

Vyrazí dych, čo len tak za letku zmení beh vecí, vyprodukuje úžasný nápad, či myšlienku a iste nad tým nerozmýšľal celú noc, ide ďalej a vás necháva v nemom údive, keď len rozmišľace , dze še to f tim chlopašikovi bere...

A aj keď vám povie, že kolená už z času na čas nepočúvajú, v tanci mu iste zaraz vyzdravejú, lebo vám garantujem, že žiadnu indispozíciu nepostrehnete.

Nositeľ zázraku. Takého zázraku, ako keď lyžička cinká o steny hrnčeka s kávou - evokuje vo vás všednú pohodu a jednoduchosť a predsa je v tej obyčajnosti citelná melódia.

Takým spôsobom vnímam jeho tvorbu. Tá nevytvára umelú poetiku, nesprostredkúva hotovú pointu divákovi , ale učí ho samého nachádzať symboliku a krásu vecí cestou empatie a vtiahnutia do živelnosti tanca, akou nesporne slovenský folklór oplýva.

Asi sú kapacity reality tohto sveta a času na neho prikrátke , lebo sa zdá, že jeho kreatívny potenciál je podstatne väčší - nevyčerpatelný.

Mám len jednu dilemu v súvislosti s týmto človekom.

Chcela by som vedieť, kedy žije svoj súkromný život, život obyčajného človeka, občana Vlada Urbana, čo si chodí okopávať do svojej záhradky v Ťahanovciach, čo opravi

pokazenú žehličku a zanáda sa pri futbale.

... a či aj na to má špeciálny grif ? ...

(hoc aj taký chýr sa nesie, že navarí , napečie a až tak na svoju riaditeľskú stoličku usadá)

Som presvedčená, že toto nie je medzník tej kategórie, keď Vlado zavesí svoju starú koženú tašku na klinec, zvalí sa do hojdacieho kresla, natiahne na nohy kárované papuče "na rebrinku" a bude spokojne bafkať z dôchodcovskej fajky, no napriek tomu ďakujem za úžasnú školu kumštu a výnimočného človečenstva .

VIVAT pán Urban !

Lenka Adžimová

Vladko Urban je človekom, o ktorom by som nielen ja, ale určite aj mnoho ďalších ľudí bez rozmýšľania povedala, že je to človek ušľachtilý, mimoriadne obľúbený, hodný uznania. Skôr, ako som mala možnosť spoznať ho osobne, ako mladú metodičku Okresného osvetového strediska vo Zvolene a študentku národopisu ma zaujala jeho tvorba vo folklórnom súbore Stavbár. Choreografická, dramaturgická, pedagogická aj režijná. Odytedy ako ho poznám osobne, je to vlastne už pekných pár rôčkov, si ma nadobro získal aj svojou charizmou a ľudskými vlastnosťami. To, čo sa v ňom snúbí, je eleganciou ducha a tela, čaro jeho osobnosti. Páči sa mi, ako citlivo vníma svet a ľudí okolo seba, ako vie komunikovať, počúvať druhých, premieňať myšlienky na činy. Páči sa mi jeho zmysel pre krásu, ako ju vie objavovať, spoznávať a deliť sa o ňu s druhými. Páči sa mi jeho úcta a vzťah ku kultúrnemu dedičstvu. Vážim si jeho dôslednosť, cielavedomosť a vytrvalosť v tom, čo v živote robí, čo dosiahol a čo sa snaží odovzdať mladej generácii. Ďakujem mu za priateľstvo a spoluprácu, ktorá pretrváva a ktorú nepoznačil čas ani vzdialenosť. Veľmi si vážim jeho vzťah k Detve, k Folklorným slávnostiam pod Polanou, jeho prínos pre toto podujatie. V kolektíve autorov, tvorcov programov, odborných poradcov, ako aj vo veľkej rodine priaznivcov tohto podujatia je uznávaný, obľúbený a má tu svoje čestné miesto. Pri spomínaní na prežitú roky prajem Vladkovi z úprimnosti srdca veľa zdravia a ďakujem za všetko, čím obdaril naše dni sviatočné i všedné. Nech ho sprevádza šťastie a nech ostane naďalej taký aký je a akého ho máme všetci radi.

Anna Ostrihoňová, predsedkyňa Programovej rady Folkórnych slávností pod Polanou v Detve

O Vladkovi.

Vlada som spoznala ako vedúceho FS Stavbár a to nie inak, ako cez jeho prácu. Sedela som v kresle, už ani neviem akého kulturáku, na súťaži choreografií. Zdá sa mi, že sa tá Vladova volala Verbovači. Prehliadka prebiehala ako obvykle, až kým na javisko nenapochodovali chalani zo Stavbára v uniformách. Postavili sa na prednú líniu javiska a začali verbovať. Ten ich tanečný útok, tá sila a presvedčivosť brali dych a my v sále sme sa podvedome krčili v kreslách. Ja osobne som nebola schopná ani tleskať. Jednoducho mi Vladova práca vyrazila dych. A vtedy som si prvýkrát zapísala do poznámok meno Vladimír Urban a niekoľkokrát ho podčiarkla. Čas išiel ďalej a ja som sa ako správny folklórny turista ocitla na vystúpení FS Železiar z Košíc. Už som vopred vedela, že sa im v poslednom čase darí, ale dlhšiu dobu som ich nevidela. A prišlo to znovu. Choreografie, ktoré nútili diváka prejavovať rôzne emócie, nápaditosť, strhujúci tanečný prejav celého súboru a využívanie individuálnych schopností jednotlivcov. Kto toto dokázal? prebiehalo mi hlavou. Veď siahol na dno možností každého, kto bol na javisku. Bol to opäť Vlado. To on spôsobil totálnu premenu tohto súboru. Uvedomila som si, že všetko závisí od konkrétneho človeka, jeho schopností a talentu. A Vlado sa definitívne dostal na špicu mojej osobnej choreografickej hitparády (samozrejme spolu s Jankom Janičkom Blahom). V súčasnosti sa už s Vladom stretávam pracovne. V pozícii pozorovateľa a hodnotiteľa Myjavy pomáha jej ďalšiemu smerovaniu a ako autor programov roztlieskava myjavské hladisko. Vymieňame si zaručené typy na skvelých účinkujúcich, súbory a programy, ale jedno zostáva nezmenené. Som stále Vladovou nadšenou diváčkou. On vždy prekvapí, v tom dobrom slova zmysle. Všetko najlepšie Vladko a veľa, veľa, veľa....

Viera Feriancová

Čo sa dá povedať o Vladovi Urbanovi - určite všetci o ňom popísali samé chvály, a vlastne by mi malo stačiť povedať, že sa pripájam k nim. Takže v prvom rade: "zaplat Pán Boh že Ing. Urban prišiel do Košíc" (Igor Kovačovič určite napísal podľa p. Chvasteka - požehnaná zem po ktorej chodí.) . Vlado veľmi dobre (vlastne výborne) ovláda "autentiku", ale nebojí sa experimentu (nielen porevolučný tanec, Jacksonovka, /neviem ako sa volali/ ale určite bolo dôležité aj spojenie Železiaru s Drišlakom - hlavne pre nás Východňaroch. Tento program veľmi priateľivo prijala aj časť nevyhodniarskeho publika vo Východnej. Pravda mohol by som si pozrieť všetky ním vytvorené choreografie a vybrať experimenty, veď nakoniec aj jeho ešte Stavbársky verbunk bol experiment vydatený. Z hľadiska pracovníka NOC - organizátora celoštátnych súťaží - vždy keď sa Vlado s nejakou tvorbou prihlási na súťaž je jasné že to bude veľmi kvalitné a pri

kvalitnej porote aj vysoko ocenené - ohodnotené. Veľmi dôležité, a tiež nielen pre Košičanov, je jeho spájanie kolektívov a tvorcov pri príprave vysoko hodnotných programových blokov - mne stačí k potešeniu pustiť si Abovskú svadbu a hneď je mi lepšie. (Musím povedať že sa to páči aj mojej "nefolkloristickej" rodine). Nuž ešte jeden dovetok. Raz sa mi podarilo s Vladom cestovať vo vlaku z Bratislavy do Košíc (alebo naopak?). Je to veľmi príjemný človek aj v súkromí.

Dodo Burič

Vlada Urbana som síce spoznala ako speváčka vo FS Železiar, ale podstatne dlhší čas s ním spolupracujem ako moderátorka folklórnych programov a podujatí. Som za tie roky nesmierne vďačná, pretože som sa pri ňom veľmi veľa naučila a myslím, že práve vďaka Vladovi som i ja sama vyrástla. Nie každý autor má ten dar, že vie jasne a zrozumiteľne vysvetliť, čo od svojich spolupracovníkov chce, aký je jeho zámer, čo chce na javisku vytvoriť. Vlado to vie vždy veľmi presne. Myslím, že je to vnútorným spojením "suchára" inžiniera - geológa a "umelca" choreografa a režiséra. Tak, ako sa pomenúvajú a podľa zloženia delia kamene, tak on pri tvorbe každého programu veľmi jasne a zreteľne pomenúva svoje predstavy a ciele. Vyskladá ho s matematickou presnosťou a jasne zadefinuje väzby medzi jednotlivými číslami, svoj zámer. Potom v ňom začína prehovárať druhú časť osobnosti. Myšlienky, zážitky, predstavy, spomienky, poznatky - z toho všetkého sa dovyšivajú jemné odtienky farieb. Výsledok je zakaždým nezabudnuteľný. Niekedy ohúri, niekedy prekvapí, inokedy vyvolá diskusiu, ale jeho práca má vždy ohlas. Pamätáte sa na tie reči, keď sa vo Východnej mal Železiar predviesť s Drišlakom? A spomínate si na ten ohurujúci zážitok, keď sa tam uvádzala Abovská svadba? O Vladových choreografiách sa diskutuje. Žijú. Ľudia sú na ne zvedaví, pretože sú zakaždým niečím nové. Ale ich podstata pritom vždy dôsledne ťaží z toho najčistejšieho ľudového umenia. Je pre mňa veľkou ctou, že patrí medzi ľudí, ktorí mali príležitosť spolupracovať s Vladom Urbanom. Želám mu pevné zdravie a stále silnú oporu v rodine i priateľoch, aby sme ešte mnohokrát mohli zažiť očarenie z jeho práce.

Zuzka Bobriková

S Vladom v poslednom čase úzko spolupracujem. Naše rozhovory sa veľakrát zastavia na téme tanečnej interpretácie a virtuozity. Tá je totiž orieškom, ktorý dodáva autorovi choreografie pri jej prezentácii ten správny punc. Vlado túto skutočnosť prehliadol už v začiatkoch svojej tvorby a pokúšal sa ju presadiť v svojom kolektíve ale aj na verejnosti. Sám tvrdí, že vyučovanie tancov pre "voľný tanec" je v prospech folklórnej produkcie. Počiatky tejto aktivity by sa mohli hľadať ešte v roku 1982, keď

začal vyučovať tance u nás doma ale aj v zahraničí (z tých prvých v Rakúsku a Maďarsku). V roku 1985 sa pokúšal o zaradenie folklórneho tanca na diskotéke v Žiline. Po konzultáciách s inšpektormi školstva zaradil "Školu tanca" aj na výchovné koncerty pre deti. Tam niekde by sme mohli hľadať aj korene veľmi obľúbenej relácie v STV "Vandrovali hudci", ktorá v rokoch 1998 - 2002 doniesla "Školu tanca pre deti a začiatočníkov". Bol to prínos pre mladú generáciu a pre jej možnosti tanečnej realizácie v oblasti slovenských ľudových tancov. V roku 1994 sa pokúsil v Košiciach rozbehnúť "Tanečné domy". V tom období však ešte nebolo vytvorené zázemie pre takúto činnosť. Aby čosi také mohlo mať šancu, zaradil "Školu tanca" do programu Košických folklórnych dní. V jej počiatkoch môžeme vidieť rozvíjanie tanečných schopností interpretov ľudového tanca v Košiciach. V súčasnosti Vlado pôsobí ako učiteľ tanca v televíznej relácii Kapura. Stále tak vyvíja činnosť v prospech oživovania kultúrnych tradícií slovenských ľudových tancov.

Za učiteľov tanca, pre ktorých vytvoril živnú pôdu a ukázal smer, sa chcem veľmi pekne poďakovať a popriať veľa zdravia a ďalších úspechov v jeho činnosti.

Slavo Ondejka, choreograf, učiteľ tanca a tanečný pedagóg

Vlada Urbana som bližšie spoznal až keď som ako pedagóg začal pôsobiť v jeho SZUŠ a neskôr aj v Železiari. Odvtedy ho vnímam ako človeka otvoreného, komunikatívneho, a ako choreografa, ktorý sa vo svojich dielach veľmi zodpovedne stavia k materiálu, z ktorého čerpá.

Ako človeka veľmi odvážneho v umeleckej tvorbe ale aj v organizovaní, veď založením a menežovaním subjektu, akým je Dom ľudového tanca, nám ukázal, aké jasné a reálne sú jeho túžby a predstavy.

Tiež by som sa chcel v šesťdesiatke púšťať do nových a náročných projektov!

Prajem ti Vlado ďalších krásnych 60 rokov a len dúfam,

že to pri твоjich ambíciách nebude málo.

Vladimír Michalko

V okamihu narodenia človeka do hry vstupuje množstvo okolností, ktoré určia jeho životnú cestu, osud, poslanie a ciele. Hviezdy, planéty a pozemské živly sformovali z Vladimíra strelca, predurčeného na cestu umelca s veľkou fantáziou, talentom, nepretržitým tokom ideí, nápadov a odvážnych akcií. Vladimír "vládne svetu". Tomu folklórnemu vládne túžbou po dokonalosti, stojí za svojimi slovami aj činmi. Nielen za seba si želám, aby sila jeho energie ešte dlhé roky posúvala hranice vlastných, ale aj tých našich možností.

Marianna Svoreňová, pedagóg tanca

Poznám Vlada zopár rokov (presne povediac - šesť), pracujem ako pedagóg tanca na SZUŠ v Košiciach a Vlado Urban je riaditeľom. Tým pádom je samozrejme mojím nadriadeným šéfom, vídame sa každý deň (niekedy aj o víkendoch). Čo sa týka mňa, môžem povedať, že môj šéf je dobrý. Myslím tým všetko, čo toto slovo dobrý môže vyjadrovať. Teda pre mňa dobrý = super, ok, výborný, fantastický... ja ako zamestnanec sa do práce teším. Viem, že bude dnes v robote fajn, lebo je tam šéf. Šéf, ktorý je prísny, dôsledný a ústretový. Naozaj, nemám strach, keď má prísť na kontrolu, ako mi moja práca ide. Ak urobím chybu, môj šéf má správne riešenie a poradí mi, akým smerom ísť. Nehodnotí chyby, hodnotí celkový výsledok. Chápe omyly, trpezlivo čaká na ich nápravu (samozrejme musí to byť načas). Ako môj šéf je fajn a považujem ho aj za svojho kamaráta, ktorý vie poradiť, povzbudiť a rešpektovať môj názor. Takýto je pre mňa Vlado Urban a ja mu zo srdca želám, aby sme sa ešte strašne dlho stretávali.

Ivan Zezulka

Niekoľko veršov:

*Čím viac rokov
tým bližšie k Omladine
a vôbec nebudeš na vine
keď sa stretneme pri vine.
Príd' nám vytvoriť tanec
veď ešte nie si taký stavec.
My, ako najnovší a zároveň najstarší členovia Základnej umeleckej školy sľubujeme,
že PARKETY NIČIŤ NEBUDEME .
O Vladovi : Spoločné stretnutia vždy končia jeho názorom, aj keď súhlasí s ostatnými
názormi. Dúfame, že po 60-ke sa to zmení.
Vytvorením Domu ľudového tanca sme všetci spolu: mladí, starí, tuční, chudí pod jednou
strechou a to zásluhou Vlada U.
Ďakujeme, že sme sa mohli zúčastniť úspešných spoločných programov, ktoré vytvoril
Vlado: Šarišské zjavenia, Abovská svadba a Šaffov svet.
Tieto programy nás obohatili a dali nám ďalšiu chuť do našej práce v seniorskom veku.
Tak to je od nás všetko s pozdravom*

Emil Jacko, Omladina

Blahoželanie Rendošovcov Vladovi Urbanovi k 60-ke.

S Vladom sa poznáme už takmer 20 rokov. Do súboru sme nastúpili ako speváci. V roku 1993, po odchode ľudovej hudby Bundovcov, si nás Vlado vybral ako nových vedúcich hudobnej a speváckej zložky súboru a odvtedy spolu tvoríme dobre zohraný tím. Našu prácu rozbehol správnym smerom, naučil nás vnímať folklór do hĺbky a aj preto sa so speváčkami a muzikantmi Železiaru môžete stretávať na vrcholných slovenských folklórnych podujatiach. Vlado, želáme Ti do ďalšieho života pevné zdravie, veľa tvorivých síl, dobrých nápadov a ešte mnoho rokov našej spolupráce.

Andrea a Milan Rendošovci

Keď som bola v detskom súbore, predstavoval hlavu toho, čo som chcela dosiahnuť. Keď s nami prišiel niečo robiť, trošku sme sa báli, lebo bol vraj prísny, no zároveň sme boli šťastní, lebo prišiel veľký šéf. Divali sme sa na neho s úctou a obdivom. Dnes, po 16 rokoch, keď s ním už trošku inak spolupracujem viem, že tá prísnosť vyplývala z toho, že vždy presne vedel, čo a prečo robí. Bol stále o krok pred nami a tým nás všetkých posúval stále ďalej... „kto vládze, ide, kto nevládze, ide tiež“ „nehovor mi, ako sa to nedá, ale rozmyšľaj, ako sa to dá“ „postaviť tanec, alebo naučiť sa tancovať,

je taký istý kus práce, ako dotiahnuť všetky maličkosti, a úspech je založený na maličkostiach" „ak máš silu povedať, že nevládzeš, ešte stále vládzeš" ...prísne? V tej chvíli, keď sa to povie možno áno, ale čo všetko za tým je? To, že sme vďaka nemu niečo dosiahli... ..už tomu rozumiem, strach z prísnosti zmizol, zostala len úcta a obdiv. Vždy bol pre mňa zosobnením folklóru.

...a folklór milujem

Petra Mižerová, asistentka choreografa

Drahý Vladimír,

príjmi gratulácie a najlepšie prania k tejto veľmi špeciálnej udalosti. Lutujem, že Ti nemôžem osobne odovzdať všetky blahopriania.

Rada by som využila túto príležitosť a vyjadrila moje uznanie za všetko, čo si urobil pre slovenský tanec, hudbu a ľudové tradície.

Tvoj prínos, tvorba, profesionalita a kreativita urobili z Teba v slovenskom folklóre osobnosť. Pre svoju kultúru si urobil mnoho a za to Ti patrí veľké uznanie.

Bolo pre mňa ctou poznať Ťa ako mentora, priateľa a kolegu tak mnoho rokov. Naučil si ma veľa o slovenskom tanci a vďaka tomu môžem učiť a šíriť slovenský folklór v USA. Tvoja návšteva v roku 1996 v USA taktiež podporila našu snahu šíriť slovenskú folklórnú kultúru. Výsledok Tvojej práce nie je viditeľný len v Tvojej krajine, ale dôležitú úlohu si zohral aj pri zviditeľňovaní slovenského tanca v USA. A preto Ti patrí moje uznanie.

Vladimír, ďakujem Ti za všetko, čo si urobil pre mňa osobne a pre slovenský folklór.

Si úžasný umelec, úžasný folklorista a tiež úžasná osobnosť. Raduj sa v týchto krásnych dňoch - si obdarený všetkými poctami. Najlepšie osobné prania.

Winnie Brown, USA

Milý Vlado,

od roku 1984 sa zúčastňujem na folklórnom festivale vo Východnej. Od toho roku som na každom festivale sledoval súbor Stavbár, kde si pôsobil, aj súbor Železiar, kde si dnes. Pre mňa bol súbor Železiar vždy tým najlepším a je až dodnes. Tvoje choreografie sa držali vždy pevne tradície, boli naplnené humorom, nápadmi, energiou a životom slovenského národa. Preto som prišiel z Tokia na Tvoje narodeniny, aby som Ti zaželať veľa úspechov, zdravia, šťastia a veľa tvorivých sil do budúcnosti. Ďakujem aj ľuďom, ktorí sú okolo Teba a to rodine, tanečníkom, hudobníkom, speváckam a priateľom. Mám Ťa veľmi rád, rovnako ako všetky Tvoje programy súboru Železiar, ktoré som doteraz videl. Prajem Ti z celého srdca všetko dobré.

Masunaga Tetsuo, director Folklor Report Tokyo

Poznáme sa odjakživa! Študoval si tradície nášho národa, precestoval celý obvod zemegule a ostal navždy v pamäti Tókia či Mexika. Prajem Ti, aby si i doma mohol byť prorokom!

Viera Kladeková

Urban je choreograf s veľkým CH. Vďaka jeho neskutočnému talentu a jeho dokonalej fantázii a veľkej snahe dosiahol na scéne slovenského folklóru obrovské úspechy. Svojimi schopnosťami dokázal vytvoriť množstvo tancov, stále nájst tých správnych ľudí a postaviť ich do tých tancov, ktoré im najviac vyhovovali. Dokázal z ničoho urobiť strašne veľa... podobne to bolo aj v mojom prípade. Keď som vstúpil do súboru, nevedel som ani základnú jednokročku, no pod pevnou rukou Vlada Urbana som začal pomaly napredovať. A keď ma po dvoch rokoch tvrdého tréningu nezobral na zájazd, vedel, čo robí. Dosiahol to, čo chcel... ja som sa zaprel a snažil som sa ešte

viac. A tak sa stalo, že som to dotiahol až tam, kam on chcel. Vďačím mu však aj za iné veci, spojené nielen so súborom. Niektoré jeho reakcie, v dobe keď som tancoval v súbore, boli pre mňa dosť nepochopiteľné a viedli k mnohým hádkam, no s odstupom času to všetko chápem. Naučil ma veľa o živote, ukázal mi, že všetko sa dá dosiahnuť, keď sa tomu obetuje všetko. Že neexistuje vec, ktorá sa nedá, len treba chcieť a nájsť ten správny postup, aj keď niekedy nie celkom prijateľný pre okolie. Za to mu patri veľká vďaka a moja úcta. Vlado Urban obetoval celý svoj život folklóru, snažil sa udržať tradície našich dedov a myslím si, že slovenský folklór by mu mal ďakovať za jeho odhodlanie a snahu. Vytvoril niečo, čo ostane navždy v našich spomienkach, v našich srdciach. Dal šancu nespočítanému množstvu ľudí ukázať čo v nich je, robiť čo ich baví a zažiť kopec srandy a tvrdej driny. Ja osobne nelutujem!!!
 Ďakujem Vlado URBAN!!!

Peter Papcun, bývalý asistent choreografa

Vlado je človek, ktorého si veľmi vážim pre jeho talent, obetavosť, zaniatenosť a výdrž. Naučila som sa od neho veľa aj do života, myslím, že nikdy nezabudnem na "Keď nevládzeš, pridaj", "Je dovolené odpadnúť na javisku" a hlavne to, že keď už myslíš, že celkom nevládzeš, skús sa posunúť ešte o milimeter ďalej - potom z teba niečo bude.....) Takže asi tak. Vlado a Železiari sú navždy v mojom srdci a som za to vďačná.

JUDr. Tatiana Mráziková, bývalá asistentka choreografa

Myslím si, že pre každého, kto zažil súborový život a všetko, čo je s ním spojené - tréningy, prepotené tričky, obité členky, sústredenia, vystúpenia, premiéry, festivaly, zájazdy a nové priateľstvá a prvé lásky - tak vie, o čom hovorím, keď poviem, že je to nezabudnuteľná etapa v živote každého, kto bol súborovým dieťaťom. Aspon ja mám teda na súbor nádherné spomienky a k tým neodlučne patrí aj Vlado Urban. Veľakrát to nemal ľahké, udržať disciplínu, hlavne na sústredeniach, to by sám vedel porozprávať. Ale výsledkom toho úsilia a námahy boli plné hladiská a nekonečný potlesk a v zákulisí sa šuškalo: "Ten Urban to zase raz dokázal! A s čím príde nabudúce?" Stále prišiel s niečím novým, o rozruch medzi ostatnými súboristami bolo postarané. Ak by som mala zhrnúť moje asociácie spojené s Vladom, tak by to boli tieto: bol a myslím, že je stále priamy, povedal stále čo si myslí, nekonečná výdrž, aj v ťažkých situáciách, krásne autentické kroje, schopnosť šokovať a prísť s niečím novým a hodnotným, fantastická tvorivosť, kreativita a schopnosť vytvoriť tie najkrajšie choreografie na Slovensku, ktoré boli o to bohatšie, že sa nesmierne opierali o autenticitu. Dozvedeli sme sa od neho veľa o našej kultúre a živote na dedinách. Veľa súborov nám ho závidelo a ja som bola stále taká pyšná na to povedať, že tancujem v ŽELEZIARI. Viem, že za konečným výsledkom na javisku sa skrýva naša práca na sále, dlhe tréningy a veľa potu, ale bez Vladovej podpory a výdrže by to nemalo tú hodnotu, ktorá bola na konci prezentovaná na javisku. A vždy som vedela, že každý nový program bude niečo skvelé, a to bola moja motivácia. Tvoja kreativita a vedomosti, Vlado, ma nesmierne motivovali a poháňali ďalej, aj keď som už bola s dychom na konci. Ďakujem ti, Vlado, za krásnu a bohatú etapu v mojom živote.

Štefánia Bozkir Domanová, bývalá tanečnica

Vlado Urban ma zaujal /poznal/ ovplyvnil predovšetkým ako choreograf. Ako mladí tanečníci sme sa často čudovali, prečo robí to alebo ono, prečo zasa mení ten alebo tamten tanec, veď ho stále tancujeme takto a vyhovuje to nám i divákovi. Až neskôr som pochopila, že svet folklórneho tanca sa mení tak isto, ako svet hudby

či módy. A Vlado Urban od nepamäti bol v tomto svete jednou vedúcou osobnosťou. A dodnes je. Jeho schopnosť rozoznať obilie od pliev ma fascinuje. On udáva smer, podľa neho sa často stanovuje "štandard". Mnohokrát počujem, že nejaký súbor "prebral" jeho nápady, jeho štruktúru tanca. Dnes viem, že to ináč asi ani nemôže byť. Ja sama, keď vidím nejakú choreografiu (nemusí byť nutne z folklórneho sveta, podobné princípy sa dajú uplatniť všade), prebiehajú mi v hlave nápady, ako by sa to dalo spraviť ináč, lepšie, zaujímavejšie; a v takýchto chvíľach sa vždy musím usmiať, pretože si uvedomím, že tento "pohľad", túto vlastnosť "stále skúšať spraviť to najlepšie ako sa dá", to všetko som sa naučila od Vlada Urbana.

Alena Škodyová, bývalá tanečnica

V Železiari sme pod vedením Vlada Urbana strávili krásnu etapu života, ktorá vyvrcholila našim sobášom. Vždy keď máme možnosť si ju pripomenúť a pozrieť si Vladovu tvorbu, nenecháme si to ujsť, jeho choreografie nenudia, majú spád a hlavne humor. Vedel nám, tanečníkom, nechať priestor k sebarealizácii, a tým sa jeho tance stali nenapodobiteľnými. Dokáže z mála vytvoriť nezabudnuteľné, nikdy sa neuspokojil s dosiahnutou úrovňou. A kde iní márne tápajú, Vlado príde s nápadom, ktorý vec posunie o triedu vyššie. Keď si myslíš, že nevládzeš, si len na začiatku svojich síl bolo neraz počuť z jeho úst na sále a to ho tak trochu charakterizuje. Nevzdáva sa a my mu v tom držíme palce.

Vlado, prajeme veľa zdravia a radosti v rodine

Rudo a Angelka Baranovi, bývalí tanečníci

Obdobie, ktoré som strávil v súbore bolo, je a stále bude pre mňa jedno z najkrajších období v mojom živote. Spomienky naň vo mne stále vzbudzujú pocit radosti a spokojnosti. Pre mňa súbor neznamenal len povinnosti (vystúpenia, súťaže...), ale aj krásne zájazdy plné zážitkov. Vďaka súboru som zažil to, čo by som nikdy nezažil a v neposlednom rade, súbor je o ľuďoch. O úžasných ľuďoch, ktorých priateľstvo s nimi získané pre mňa znamená veľmi veľa. Pociť, že som niečo v živote dosiahol (myslím tým moje vystúpenia a úspechy so súborom...) mi nikto nikdy nemôže zobrať. Obdobie môjho účinkovania v súbore znamenalo pre mňa veľa a za to hlavne vďačím Vám, pán Urban.

Erik Duffer, bývalý tanečník

Keď som ešte tancovala v Železiariku ako malá, tak si pamätám aké to bolo, keď sme sa s Urbanom stretli. Všetci sme zatajili dych, lebo prišiel ŠÉF. Keď sme mali spoločné vystúpenia, bolo o to kúzelnejšie, keď nám robil spoločný program (Východná,...). a keď som sa potom dostala do veľkého Železiaru, tancovala som pod vedením ŠÉFA, a to bolo super. Myslím si, že je to veľký človek milujúci pohyb, hudbu a hlavne tanec. Ide jasne za svojím cieľom a svojou húževnatosťou a vytrvalosťou dosiahne (myslím, že skoro vždy) čo si zaumieni. Ale určite nikdy nezabudnem na jeho rozcvičky. Tie pohyby, to rozhadzovanie rúk, to prepletanie nôh, no proste to boli jedinečné zážitky, na ktoré sa len tak ľahko nezabúda. On, pán v rokoch, a hýbal sa za nás všetkých. To je Urban. Nekonvenčný, spontánny a usmievať, šéf toho najlepšieho súboru pod slnkom, ŽELEZIARU, len tak mimochodom veľmi rada by som si to zopakovala.

Katka Angelovičová, bývalá tanečnica

Dovoľte, aby som sa aj ja pripojil ku gratuláciám a vyjadreniu svojho obdivu človeku, ktorý výraznou mierou prispel k obohateniu a stvárneniu slovenského umenia. Jeho nevšedný rukopis, ktorým vládca pečat' svojej tvorivosti pod každú svoju choreografiu, svojim kumštom, originálnosťou, schopnosťou dosadiť správne osobnosti do správnych rolí, vytvára obraz nie každodenného choreografa. Som veľmi rád, že som mohol sprevádzať jeho umeleckú dráhu od chvíle, keď začal svoje pôsobenie v Železiari v roku 1987. Najskôr ako tanečník, neskôr ako asistent po dobu 15 rokov. Obohatil a spropagoval nielen folklór v rôznych podobách, ale aj nás všetkých vo viere, že v každom z nás driemu skryté schopnosti, ktoré treba odhaliť a vhodne prezentovať. Za to mu patrí vďaka a zároveň pranie, aby mu jeho tvorivé myslenie a hlavne zdravie vydržalo aspoň do 100 rokov.

Všetko najlepšie Vlado Urban

Ďuro Kažimír, bývalý asistent choreografa

Keď pred rokmi prichádzal do Železiaru nejaký Vlado Urban zo Žiliny, v Košiciach a na východe rezonovali vo folklórnom svete iné mená. Železiar mal vysokú úroveň, bol známy nielen v Košiciach, ale aj na celom Slovensku. Bude na to stačiť ktosi, o kom sme nikdy predtým nepočuli? Teraz po 20 rokoch má Železiar vysokú úroveň, je známy nielen v Košiciach ale aj na celom Slovensku. A Vlado Urban tiež. My sme bližšie začali spolupracovať, keď pri pohári vínka vznikla myšlienka, aby si košické súbory zorganizovali sami pre seba podujatie, kde by sa spolu zabavili, zašportovali si a predstavili sa aj divákovi. Dnes už to celé Slovensko pozná pod názvom Košické folklórne dni. Aj preto, že Vladovi nestačí baviť sa len tak sám pre seba, všetko čo robí, musí byť čo najdokonalejšie. Niežeby spolupráca s Vladom bola prechádzka rajom. Tvrdohlavý, zatatý, vždy musí mať všetko "pod palcom", ale vždy skalopevne presvedčený o svojej pravde. Bez prestávky a bez oddychu kráča po ceste, ktorá je vzletne povedané trnistá, ale aj posiatá ružami.

Vlado, nech na tej ceste, ktorá je ešte pred Tebou, ruže čo najčastejšie prekryvajú trnie.

Želajú Nogovci

Vlada som začal vnímať v čase, keď prišiel do Košíc, ako ďalší vedúci FS Železiar. Naša bližšia spolupráca začala vlastne až pred zhruba dvanástimi rokmi. Vtedy sa vlastne po rozhovore na Námestí Osloboditeľov, medzi Miškom Nogom, Vladom a mnou, položil základ spolupráce medzi košickými folklórnymi súbormi.

Na Vladovi si cením jeho profesionalitu, jeho fantáziu ako choreografa, humor v jeho choreografiách. Vytvorením Domu ľudového tanca splnil sen mnohých mladých folkloristov. Mal "dobrý nos" pri výbere spolupracovníkov.

Myslím si, že toho času je Vlado vysoko uznávaným odborníkom na Slovensku.

Možno najlepším!

Maroš Baloga

Vladko, skláňam sa pred Tebou a Tvojou prácou. Na svete nie je človek, ktorý mi dal viac.

Palo Pitoňák

Gratulácia V. Urbanovi

Čas uteká, ba priam beží
spravodlivo a každému
niekto skáče, iný leží
tlaku neubráníš sa žiadnemu

Nuž zostaň ešte dlho mladý
a nielen v tieto hodiny
nech Ti folklór život sladí
to želajú Ti všetci z blízkej rodiny

ŽIVIO Fero Kukan

Ty chvala Bohu skáčeš stále
aj keď rôčik Ti pribudol
v tanci Ti nôžky ihrajú na sále
akoby si veku dvere pribuchol

VLADOVI URBANOVI K ŠESŤDESIATKE

Čujte, ľudia, tieto slová,
nebudem ich opakovať.
Ani pán farár dva razy
nekáže božie príkazy.
Ak máte čas, počúvajte,
toť, hlásnika v merku majte.
Prináša vám čerstvé správy
o tom, čo sa šušká, vraví.
Kto neverí, nech sa hanbí.
Zas bude mať prázdne gamby

Urban i jeho rodina
ostali v meste Žilina.
Od svitu skoro do mrku
mal toho veľa na krku
v Geologickom prieskume.
Nasledovalo resumé.
Tie sedemdesiate roky
priniesli postupné kroky :
najprv Stavbár, folklór-súbor,
napokon z vysokej úbor.

Po dekáde tvrdej práce
chytil pevne žitia liace.
Presunul sa do Abova,
kde naňho čakala nová
výzva. Bol ňou Železiar.
Po čase sa úspech, zdar,
priam zákonite dostavil.
Vlado opäť, zas postavil
ďalšie teleso na nohy.
On má na to zvláštne vlohly.

V Kapušanoch sa narodil,
do základky tam tiež chodil.
V meste Spišská Nová Ves
od svojich troch sestier stres
neliečil si. Stredná škola
určená tam preňho bola.
U Vlada snád' klame zdanie,
ale jeho smerovanie
ponajprv išlo do zeme.
Geológom stal sa, vieme ?

Pomedzi to všetko Vladko,
predstavte si, stíhal hladko
školenia, tam, v Bratislave
na Osvetovom ústave.
V sedem siedmom bol u nás mier.
Choreograf a inžinier,
kolektor i špecialista,
vo vnútri vždy pacifista,
užíval si na severe.
Nerozmýšľal o nevere.

Medzičasom Antónia,
jeho bytia symfónia,
povila mu už dve devy
rozdávajúce úsmevy.
Za pravdu dávame tomu,
kto tvrdí, že vraj od stromu
jablko ďalej nepadne.
S Andreou je to nápadné.
Vladimíra, staršia dcéra,
na iné sa dala, vera.

*Budúci rok dvadsať liet
bude to, čo ten art-svet
v Košiciach buduje stále.
Folklóru nedáva vale !
Teraz má funkcií veľa.
Robí dvojmo riaditeľa :
v ZUŠ-ke, no i v Kultobine.
Myslieva však aj na iné,
druhé vlastné aktivity.
Nemá rád dni pasivity.*

*Nehrní sa do varenia.
Zakladal rôzne združenia,
Úniu, KáeF-štúdio.
Menej robil pre rádio,
nakoľko v televízii
podľahli dobrej vízii
a spev, hudba, zvyky, tanec
dostali v nej pevný rámec.
Vlada hockto neprečúra.
Svedčí o tom i Kapura.*

*Vladove diela súťaže
vyhrávajú bez obtiaže.
Diplomy a ocenenia
sprevádzajú dobu zrenia.
Vo Východnej, v Detve radi
dali ho do program-rady,
lebo jeho skúsenosti
sú zárukou odbornosti.
Scenáre, nosiče, pásky,
plné sú folklórnej lásky.*

*Pri potulkách po prírode,
na záhrade, vsjo v pohode.
V robote, či v zamestnaní
mnoho úspešných jednaní.
Nech sú chvíle tvorivosti
plné tej kreatívnosti.
Zaželajme kludu veľa
a vždy dobrého priateľa.*

*Zdravičko si zavše nič
tancovaním v zahraničí.
Kroky učieva Maďarov.
Japoncov dával do párov.
Dostal sa do Ameriky,
tiež do Srbskej republiky,
Chorvátska, či do Nemecka.
Zaučal belgické decká.
Všade tam Slovensko berú
a náš folklór takmer žerú.*

*Spísal si, bez nostalgie,
všetky choreografie.
Je to zoznam dlhý veľmi.
Neskončil ešte boj s cieľmi.
Po slovenskom materiáli
Rómovia ho zaujali.
Maďarskí, rumunskí, naši,
Rumungri i Kalderaši.
Nedávno mal zas premiéru
rusnacky program, tak veru.*

*Načím hádam riecti vinše,
neostáva mi nič inšie.
Šesť krížikov má na chrbte.
Eudia, už ho fakt nedrbte !
Poprajme hojnnosť peňazí,
by´ sa mu život nekazil.
K tomu trochu šťastia, zdravia,
nech ho iní neovravia.
A aby sa furt mu zdalo,
že viac zrobiť sa nedalo.*

*Nuž a k vnučkám, dcéram, žene
kopec lásky naplnenej.*

*To sa dáva na známosť,
všetkým ľuďom pre radosť*

*Punktum.
2.decembria
léta páne 2006*

Ing.Tibor Kučera

Fotografie:

1. Anna Urbanová - Šaňová a Andrej Urban, rodičia /1946/
2. Banícka priemyslovka v Spišskej Novej Vsi, Vlado na mantineli s gitarou /1962/
3. Vojenská dixielandová kapela "Khaki band", Vlado bicie /1966/
4. Vlado v teréne, ako geológ /1970/
5. Stavbár v Detve /1978/
6. Stavbár v Slovenskom Grobe, tanec "Bunkoš" /1971/
7. Stavbár v choreografii "Verbovači", Vlado v strede /1987/
8. Na festivale v Detve /1978/
9. Neznámy Rakúšan, Laco Fritz a Vlado, Krems /1981/
10. Stavbár v skanzene Zuberec /1977/
11. Sústredenie súboru Stavbár, Urban už ako choreograf súboru vľavo hore /1997/
12. Vladka, Vlado a Andrea /1974/
13. Na vystúpení v Trnave /1977/
14. Železiar na choreografickej súťaži v Trenčíne /1992/
15. Promócie na VŠD v Žiline /1977/
16. Tonka, Vladka a Vlado /1971/
17. Vlado s Ondrejom Nagyom na festivale v Španielsku /1995/
18. Na sále v Železiari /1987/
19. Rodina budhistického kňaza, Fukuoka /2001/
20. S dcérou Andreou v Japonsku /2004/
21. Na festivale v Ravene /1994/
22. Na festivale v Russi, Taliansko, zľava Martina Mrázová-Švekušová,
Peter Koscelanský, celkom vpravo Štefka Domanová /1994/
23. Posedenie s hosťiteľmi, vpravo Tetsuo Masunaga, Ósaka /1994/
24. Na jarmoku ľudových remesiel v Kežmarku s Tonkou /1993/
25. Na pobreží Californie, vľavo Wonnie Brown /1987/
26. 12.ročník KFD, porota v plnom nasadení, zľava: Urban, Bútor, Blaho, Mráz,
Ďurovčík (chrptom Medaš a Varga) /2006/

Z nácvikov v súbore Železiar :

(zaznamenané na tanečnej sále ...)

„Nenoste mi tu iné závislosti okrem hudby, spevu a tanca!“

„Ak je tu niekto, kto potrebuje rozprávať, nech ide von!“

„Vaša iniciatíva je tu kdesi potrebná!“

„Už reaguješ na srandu, je Ti lepšie?“

„Treba podať plnohodnotný výkon!“

„Kto bude na Teba zvedavý, keď sa Ti nechce tancovať?“

„Nerobte mi tu z toho učňovské stredisko!“

„Nemohol by si sa pretvarať, že Ťa to baví?“

„Keď nevládzeš, pridaj!“

2. december 2006 • 17.00 hod. • Štátne divadlo Košice
choreografický večer pri príležitosti životného jubilea
Vlada Urbana

Šickim pre pocechu

Program:

1. Terhovci
2. Nechcem ja maľuckej ženy
3. Burkot
4. Verbovači
5. Premietanie I.
*História jednej krajiny, Fiľkoši,
Parádnice a fičúri, Nevešele vešele*
6. Pozdišovský čardáš
P r e s t á v k a
7. Keď sa ovce napásli
8. Premietanie II.
Koláž z tvorby na zbojnícke témy
9. Variácie na rómske rytmy
10. A mňa še bača take koňa
11. Hajduk a Ščipica
12. Premietanie III.
Nefolklórne úlety, Manuela, Jacsoniáda, Riky
12. Gratulanti
Súbory Omladina, Borievka, Čarnica, Hornád a Jahodná
13. Kolomyjky

Účinkujú:

*folklórny súbor Železiar, Stavbár
a zástupcovia košických folklórnych súborov*

Autori programu:

Ján Blaho a Milan Leščák

Sprievodné slovo:

Zuzka Bobriková

Príprava projekcie:

Slavo Ondejka

Videozáznam:

Michal Meďaš

*Zostavili: doc. Ján Blaho, Ing. Vladimír Urban, Antónia Urbanová,
grafická úprava: Fedo Majerech, fotografie: archív Urbanovcov,
jazyková korektúra: Zuzka Bobriková, tlač: Harlequin Quality, s.r.o.,
náklad: 300 ks, © Košické folklórne štúdio, 2006*